

BEZPEČNOST 2

VÝUKOVÁ HODINA

2. stupeň

uvnitř

CÍL:

- » zopakovat zásady bezpečného pohybu v silničním provozu a možnosti předcházení úrazů a nehod,
- » vést žáky k zodpovědnosti za své zdraví i za zdraví ostatních účastníků silničního provozu.

OSVOJENÉ KOMPETENCE/ZNALOSTI:

- » Žák rozliší bezpečné a nebezpečné situace v dopravě.
- » Žák reflektuje svůj osobní přístup k bezpečnosti v dopravě.
- » Žák obhájí význam dodržování pravidel a ochranného vybavení v silničním provozu a v hromadné dopravě.

POMŮCKY:

- » interaktivní tabule nebo dataprojektor, připojení k internetu
- » lepicí lístečky s nápisy HRA, OBLEČENÍ a PŘECHÁZENÍ (podle počtu dětí)
- » lístečky s popisy situací pro scénky (jeden do skupiny)

EVOKACE

5 min

Společný brainstorming – BEZPEČNOST V DOPRAVĚ
Slova zapisujeme na tabuli a následně z nich vytvoříme společnou myšlenkovou mapu.

UVĚDOMĚNÍ

15 min

Pustíme spot THINK! www.youtube.com/watch?v=FrTIS9UgSKc.

1. **Rozdělení do skupin:** žákům nalepíme na čelo nebo na záda lístečky s nápisy „HRA“, „OBLEČENÍ“ nebo „PŘECHÁZENÍ“. Úkolem žáků je rozdělit se podle druhu nápisu do tří skupin, aniž by spolu mluvili (podle počtu žáků ponecháme tři skupiny, při větším počtu žáků je vyzveme, aby se skupiny rozdělily ještě na poloviny). Každá skupina dostane ke společné diskuzi jedno téma z videa. Žáky ponecháme 5 minut diskutovat a poté každá skupina představí svůj výsledek ostatním.

HRA – hra v blízkosti silnice a možná rizika

OBLEČENÍ – výrazné oblečení a reflexní prvky

PŘECHÁZENÍ – bezpečné místo k přecházení

15 min

2. **Scénky:** do skupin rozdáme lístečky s popisem situace, která se odehrává na ulici nebo v dopravním prostředku. Úkolem skupiny je přehrát situaci, domyslet komunikaci mezi postavami, popsat rizika a možné důsledky nebezpečného chování. Následuje krátká diskuze a připomínky zbytku třídy. Vyzveme žáky k vymyšlení a k popisu dalších rizikových situací z dopravy.

V plném autobuse jedou ze školy Honza a Michal. Mají na zádech školní batohy, dobře a hlasitě se baví, smějí, v rukou mají mobily, a tak se příliš nedrží. V každé zatáčce ztratí některý z nich rovnováhu, batohem a tělem se opře o spolucestující. Při vystupování z autobusu se nerozhlednou a ihned přebíhají silnici. Zkuste scénku zakončit argumenty, které chlapce upozorní na rizika jejich chování.

Na ulici je poměrně rušný provoz, děti se chystají přejít silnici. Tonda se dívá do mobilu, Petr poslouchá oblíbenou muziku se sluchátky na uších a Věrka s Maruškou rychle přebíhají silnici za kamarády na druhé straně. Zkuste scénku zakončit argumenty, které děti upozorní na rizika jejich chování.

Po krajnici silnice se listopadovým večerem vrací z kina Lenka, Kuba a Jana. Děvčata mají na uších sluchátka, na sobě tmavé oblečení. Kuba má s sebou reflexní pásky na ruce, červenou blikačku i reflexní vestu. Kuba se snaží kamarádky přesvědčit, aby si pásky navlékli nebo se označili blikačkou. Zkuste si scénku zahrát a zakončit ji argumenty, které chlapce a děvčata upozorní na rizika jejich chování.

REFLEXE

10 min

A jak jsem na tom já? Dodržuji pravidla? Chráním svoje zdraví?

Můžeme použít metodu **T-graf**. Přes celý papír napíšeme uprostřed velké tiskací T. Do levé poloviny žáci zapíšou k plusu, jaká pravidla dodržují, do pravé poloviny zapíšou k mínusu, na co se musí zaměřit a co jim dělá problémy.

BEZPEČNOST 3

VÝUKOVÁ HODINA

2. stupeň

venku

CÍL:

- » vytipovat riziková dopravní místa v okolí školy,
- » navrhnout bezpečnostní opatření, která by snižovala nebezpečí nehod a úrazů,
- » Povzbudit žáky k aktivnímu zapojení do dění v místě bydliště a k péči o veřejný prostor.

OSVOJENÉ KOMPETENCE/ZNALOSTI:

- » Žák rozezná bezpečná a nebezpečná místa.
- » Žák navrhne řešení problémových situací.
- » Žák ví, že se může obrátit na samosprávu obce.

POMŮCKY:

- » vytištěná mapa okolí školy do dvojic - raději větší formát
- » psací potřeby, pastelky, podložky na psaní venku

EVOKACE

5 min

Hra MÍSTA SI VYMĚNÍ

Žáky postavíme venku do kruhu. Ideálně na zemi uděláme značky, na kterých jednotliví žáci stojí. Učitel je vyzývá: „*Místa si vymění ti, kteří...*“.

Návrhy na doplnění věty:

... *vždy k přecházení používají blízký přechod.*

... *na ulici neposlouchají hudbu se sluchátky v uších.*

... *mají na oblečení reflexní prvky.*

... *se při přecházení vždy rozhlédnou.*

... *požívají na kole přilbu.*

Výroky směřují k tématu bezpečnosti v dopravě. Je vhodné doplnit konkrétní situace v okolí školy. Po pohybu žáků následuje vždy komentář (správné odpovědi) od někoho z žáků, kteří se vyměnili. Cílem je zmapovat, jaké povědomí mají žáci o tématu a jaké mají návyky.

UVĚDOMĚNÍ

30 min

Vycházka v okolí školy

Rozdělíme žáky do dvojic. Každá dvojice má mapu okolí školy a psací potřeby. Během vycházky si dvojice zaznamenávají do mapy jednotlivé dopravní prvky (přechody pro chodce, značky, zábradlí, retardéry apod.).

Pokud je to možné, po návratu ke škole, zůstaneme venku, usadíme žáky a dvojice sdílí zkušenosti ze svých cest do školy. V mapě červeně vyznačí riziková místa, kde se necítí bezpečně.

Potom společně reflektují, jakým způsobem se v těchto rizikových místech chovají a navrhnou dopravní opatření, která by pomohla k jejich větší bezpečnosti při cestě do školy, a zanesou ho do mapy (např.: omezení rychlosti, retardéry – zpomalovače rychlosti, ukazatel aktuální rychlosti, další přechody, semaforey atd.)

Následuje sdílení výstupů jednotlivých dvojic, diskuze o navržených opatřeních a diskuze nad otázkou: *Co s výsledky našeho průzkumu a s návrhy můžeme dělat? Kdo může navržená opatření řešit?* (např. oslovit samosprávu městské části, starostu, Policii ČR apod.). V dalších hodinách mohou žáci napsat dopis na příslušná místa nebo si mohou zkusit domluvit schůzku, pozvat zástupce úřadu do školy apod.

REFLEXE

10 min

V kruhu se žáci vyjadřují k otázkám:

- Jaká je souvislost mezi tím, jak vypadá dopravní infrastruktura (podoba přechodů, chodníků, dopravní pravidla) a našim chováním?
- Existují pravidla silničního provozu i bezpečného chování, a přesto k dopravním nehodám dochází. Dodržují všichni tato pravidla? Dodržují tato pravidla já?
- Chráním svoje zdraví i zdraví ostatních účastníků silničního provozu?